

ULC ČARNOGURSKÝ PRO BONO

06/2008

1. ZNOVUSPOPLATNENÉ ODŇATIE POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY OVPLYVNÍ VÝSTAVBU

Dňa 1. januára 2009 nadobudne účinnosť novela zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy vykonaná zákonom č. 219/2008 Z. z.. V bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO Vás podrobne oboznámime s predmetnou novelou, ktorou sa znovu zavádzajú odvody za odňatie poľnohospodárskej pôdy, ktoré možno považovať za tzv. selektívnu daň.

2. ZMENA POPLATKOV ZA ÚKONY A KONANIE NBS

Opatrením Národnej banky Slovenska č. 8/2008 sa s účinnosťou odo dňa 1. júna 2008 zmenila výška poplatkov za jednotlivé druhy úkonov a za konanie Národnej banky Slovenska. Bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO Vám prináša podrobnejšie informácie týkajúcej sa tejto právnej úpravy.

3. DOHODA O NOVOM CESTNOM HRANIČNOM PRIECHODE S UKRAJINOU

Dňa 5. júla 2008 nadobudla platnosť Dohoda medzi vládou SR a Kabinetom ministrov Ukrajiny o výstavbe nového cestného hraničného priechodu Čierna - Solomonovo. V bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO Vám radi sprostredkujeme viac informácií a v tejto súvislosti si Vám dovoľujeme dať do pozornosti aj zmenu sídla pobočky advokátskej kancelárie ULC Čarnogurský v Kyjeve.

4. ZMENA V OBLASTI RODIČOVSKÝCH PRÍSPEVKOV

V bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO Vás v predstihu oboznámime s Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 267/2008 Z. z., na základe ktorého sa s účinnosťou odo dňa 1. septembra 2008 zmení výška sumy, ktorú oprávnená osoba získava ako štátnu sociálnu dávku v zmysle zákona č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení neskorších predpisov.

5. PODMIENKY NA UDELENIE POVOLENIA NA POSKYTOVANIE INVESTIČNÝCH SLUŽIEB

Nové Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 12/2008 ustanovuje s účinnosťou odo dňa 1. júla 2008 spôsob preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na poskytovanie investičných služieb. O predmetnom opatrení Vám v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO prinášame bližšie informácie a tak sa opäť vrátíme k zmenám v oblasti práva cenných papierov, ktorým sme sa v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO naposledy venovali v jeho februárovom vydaní.

6. VLÁDA SR PRIPRAVUJE - ÚPRAVA PLATENIA ODVODOV ZA ODŇATIE POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

Vláda SR pripravila nariadenie, ktorým by sa s účinnosťou odo dňa 1. januára 2009 mala ustanoviť výška odvodu a spôsob platenia odvodu za odňatie poľnohospodárskej pôdy, ktorých úhrada bude po novele zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy povinná odo dňa 1. januára 2009. Návrh citovaného nariadenia vlády SR Vám bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO prezentuje práve v tomto vydaní.

ZNOVUSPOPLATNENÉ ODŇATIE POLNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY OVPLYVNÍ VÝSTAVBU

Dňa 1. januára 2009 nadobudne účinnosť zákon č. 219/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „novela zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy“ alebo len „novela“).

Novela zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy **sprišňuje podmienky** pre odňatie poľnohospodárskej pôdy pre stavebné a iné nepoľnohospodárske zábery prostredníctvom inštitútu odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy. Novela **znovu zavádza odvod** za odňatie poľnohospodárskej pôdy, ktoré boli zrušené v roku 2004.

Základné pojmy

Na účely zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy sa **poľnohospodárskou pôdou** rozumie produkčne potenciálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností ako orná pôda, chmelnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty. Medzi základnými pojmami novela upravuje, že pod **odnímanou plochou** je potrebné rozumieť pozemok alebo tú jeho časť, na ktorej dochádza k zmene druhu pozemku z poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársku pôdu.

Novela sa dotkla aj ustanovenia, v zmysle ktorého je každý vlastník poľnohospodárskej pôdy (ďalej v texte len „vlastník“) alebo nájomca a správca poľnohospodárskej pôdy (ďalej v texte len „užívateľ“) je okrem iného povinný predchádzať výskytu a šíreniu burín na neobrábaných pozemkoch. **Povinnosť odburiňovania neobrábaných pozemkov** bude mať vlastník i užívateľ aj po novele, ak zákon o ochrane prírody a krajiny neustanovuje inak.

Obvodný pozemkový úrad vydá na základe žiadosti vlastníka alebo žiadosti užívateľa **rozhodnutie na zmenu (1)** trvalého trávneho porastu, vinice a ovocného sadu na iný druh poľnohospodárskeho pozemku, **(2)** nepoľnohospodárskej pôdy na poľnohospodársku pôdu alebo na zmenu **(3)** poľnohospodárskeho druhu pozemku na lesný pozemok. Na vydanie tohto rozhodnutia sú potrebné vyjadrenia dotknutých orgánov štátnej správy, ktoré chránia verejné záujmy podľa osobitných predpisov (napríklad podľa zákona o lesoch), stanovisko vlastníka a užívateľa a údaje o pozemku podľa katastra nehnuteľností.

V prípade pochybností **obvodný pozemkový úrad** z vlastného podnetu alebo na žiadosť vlastníka alebo užívateľa **rozhodne o tom, či pozemok je alebo nie je poľnohospodárska pôda**. Prílohou takejto žiadosti sú údaje o pozemku podľa katastra nehnuteľností, prípadne technické podklady na vyznačenie zmeny druhu pozemku v katastri nehnuteľností potrebné na vyznačenie zmeny druhu pozemku v katastri nehnuteľností, pričom podklady katastra nehnuteľností zabezpečí vlastník alebo užívateľ. Predmetom tohto rozhodovania sú poľnohospodárske druhy pozemkov, ktoré **(1)** vplyvom prírodných procesov a účelom využívania zmenili svoj charakter tak, že **ich nemožno poľnohospodársky obrábať**, ako sú rokliny, výmole, vysoké medze s krovínami alebo s kamením, a pozemky, ktoré **neposkytujú trvalý úžitok z iných dôvodov**, najmä plochy zarastené krovínami alebo zanesené štrkom či kamením, slatiny, plochy zamokrené alebo porastené rašelinovým machom, málo únosné plochy, **(2)** charakterom pôdneho profilu a vlastnosťami **zodpovedajú charakteru poľnohospodárskej pôdy**, ale v katastri nehnuteľností **sú evidované ako nepoľnohospodárske pozemky**, **(3)** sú dlhodobo **zalesnené a sú vhodné na pre-**

Rozhodnutie o zmene druhu pozemku

Náležitosti žiadosti o zmenu druhu pozemku

radenie do lesného pôdneho fondu s cieľom usporiadať ich evidenciu v katastri nehnuteľností, pričom obvodný **pozemkový úrad rozhodne** o zmene poľnohospodárskeho druhu pozemku na lesný pozemok **so súhlasom obvodného lesného úradu** ako orgánu štátnej správy lesného hospodárstva. Pri rozhodovaní obvodný pozemkový úrad **prihliada na odborné stanovisko pôdnej služby**.

Obvodný **pozemkový úrad** z vlastného podnetu alebo na základe žiadosti vlastníka, prípadne užívateľa **rozhodne o zmene poľnohospodárskeho druhu pozemku, ak (1)** pred 25. júnom 1992 vplyvom ľudskej činnosti zmenil svoj charakter a nezodpovedá poľnohospodárskej pôde, **(2)** bol administratívne odňatý z poľnohospodárskeho pôdneho fondu a zanikol dôvod a účel odňatia, pričom nezmenil charakter poľnohospodárskej pôdy. Prílohou žiadosti vlastníka, prípadne užívateľa sú v tomto prípade základné identifikačné údaje o pozemku a technické podklady katastra nehnuteľností potrebné na vyznačenie zmeny druhu pozemku v katastri nehnuteľností.

Trvalé a dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy

Aj po novele bude platiť, že poľnohospodársku pôdu možno použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Poľnohospodársku pôdu je a naďalej bude možné **odňať natrvalo** (odňatím natrvalo sa rozumie trvalá zmena spôsobu použitia poľnohospodárskej pôdy s trvalou zmenou druhu pozemku v katastri nehnuteľností) **alebo dočasne** (dočasným odňatím sa rozumie dočasná zmena spôsobu použitia poľnohospodárskej pôdy na čas najviac desať rokov, ktorá sa rekultivačnými opatreniami uvedie do pôvodného stavu), alebo použiť poľnohospodársku pôdu **na nepoľnohospodársky účel na čas do jedného roka vrátane** uvedenia pôdy do pôvodného stavu.

Znovuzavedenie odvodov

Ten, kto **navrhne nepoľnohospodárske použitie poľnohospodárskej pôdy**, bude mať po účinnosti novely okrem už existujúcich povinností aj ďalšiu právnu povinnosť, a to **povinnosť zaplatiť odvod za trvalé odňatie alebo dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy podľa bonity** predmetnej pôdy (stanovenej

podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky) a **jej rozlohy** (ďalej v texte len „odvod“). Nová povinnosť zaplatiť odvod **sa bude vzťahovať aj na toho, kto zabral poľnohospodársku pôdu bez rozhodnutia** obvodného pozemkového úradu o jej odňatí podľa § 17 zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. V prípade, ak odvod nebude zaplatený včas, novela ustanovuje aj povinnosť zaplatiť **penále za každý, aj začatý deň omeškania vo výške 0,5 % z nezaplatenej sumy**, a to počnúc dňom nasledujúcim po dni splatnosti odvodu. Odvody aj penále budú príjmom štátneho rozpočtu. **Výšku odvodu a spôsob platenia odvodov** ustanoví na základe splnomocňovacieho ustanovenia obsiahnutého v § 27a novely zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy nariadenie vlády SR. **V tomto vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO Vás v predstihu informujeme aj o pripravovanom návrhu spomínaného nariadenia vlády SR.**

Novela v ustanovení § 17a zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy **taxatívne vymedzuje** prípady, v ktorých sa odňatie poľnohospodárskej pôdy oslobodzuje od platenia odvodov. Od odvodov sa oslobodzuje odňatie poľnohospodárskej pôdy na **(1)** stavby, zariadenia a opatrenia slúžiace na sprístupnenie a ochranu poľnohospodárskych pozemkov (napríklad poľné cesty, protierózne a protipovodňové opatrenia), **(2)** výstavbu diaľnic, ciest pre motorové vozidlá I., II. a III. triedy a obecné komunikácie vo vlastníctve obce podľa schváleného územného plánu, **(3)** výstavbu zariadení na zabezpečenie úloh obrany štátu, **(4)** individuálnu bytovú výstavbu na pozemku do 1 000 m², **(5)** výstavbu v zastavaných areáloch poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, **(6)** výstavby bytov a verejnoprospešných stavieb, ktorých investorom je obec, **(7)** výstavbu podniku, ktorému bolo vydané rozhodnutie o investícii vo verejnom záujme, **(8)** stavby, o ktorých vo výnimočnom prípade rozhodne vláda SR, **(9)** účely usporiadania druhu pozemku zastavaných stavbami na poľnohospodárske a priemyselné účely do dňa 24. júna 1991. Ustanovenie o oslobodení od odvodov **nemožno použiť**, ak sa v katastrálnom

Oslobodenie od odvodov

území obce nachádza vhodný pozemok zaradený podľa kódu bonitovanej pôdo-ekologickej jednotky do 6. až 9. skupiny.

Použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel

V prípadoch použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky zámer **na čas kratší ako jeden rok vrátane** uvedenia poľnohospodárskej pôdy do pôvodného stavu **nie je potrebný súhlas krajského** pozemkového úradu, v týchto prípadoch je žiadateľ povinný pred začatím vykonávania nepoľnohospodárskej činnosti na poľnohospodárskej pôde vyžiadať si **stanovisko obvodného pozemkového úradu**, v ktorom určí podmienky nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy a lehotu na uvedenie pôdy do pôvodného stavu.

Súhlas krajského pozemkového úradu

Na vydanie **súhlasu s budúcim možným použitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery** a iné zámery a určenie podmienok súhlasu je rozhodujúci celkový konečný rozsah zamýšľaného odňatia poľnohospodárskej pôdy. Súhlas krajského pozemkového úradu je **podkladom na vydanie rozhodnutia o odňatí** poľnohospodárskej pôdy podľa § 17 zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

Návrhy **nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy**, ktoré menia alebo dopĺňajú schválenú územnoplánovaciu dokumentáciu podľa stavebného zákona, **podliehajú posúdeniu** z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy a **vydaniu súhlasu** s budúcim použitím poľnohospodárskej pôdy podľa § 13 zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Návrhy posudzuje krajský pozemkový úrad so zreteľom na doteraz nepoužité plochy v rámci platnej územnoplánovacej dokumentácie. Návrhy spomínané vyššie predkladá krajskému pozemkovému úradu na posúdenie orgán územného plánovania.

Po novom aj individuálny návrh

Po novele bude krajský pozemkový úrad oprávnený udeliť **súhlas aj k individuálnemu návrhu nepoľnohospodárskeho použitia** poľnohospodárskej pôdy **na konkrétny stavebný zámer** alebo iný zámer. Podkladom na posúdenie tohto individuálneho návrhu bude okrem údajov o pozemku podľa katastra nehu-

telností, prípadne technických podkladov na vyznačenie zmeny druhu pozemku v katastri nehnuteľností aj projektová dokumentácia, stanovisko vlastníka a dotknutých orgánov štátnej správy, ktoré chránia verejné záujmy podľa osobitných predpisov.

Krajský pozemkový úrad v prípade návrhov podľa § 13 až 15 zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy **súhlas neudelí**, ak predložený návrh nespĺňa zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 12 zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Po novele sa tento súhlas podľa § 13 až 15 zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy **nebude vyžadovať**, ak **(1)** pôjde o celkovú a konečnú výmeru odňatia poľnohospodárskej pôdy **do 1 000 m²**, **(2)** ak pôjde o usporiadanie neoprávnených záberov poľnohospodárskej pôdy, alebo **(3)** ak pôjde o dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy.

Na nepoľnohospodárske účely možno použiť poľnohospodársku pôdu **len na základe rozhodnutia o odňatí poľnohospodárskej pôdy** (ďalej v texte len „rozhodnutie o odňatí“). Rozhodnutie o odňatí vydáva obvodný pozemkový úrad, v ktorého obvode sa poľnohospodárska pôda navrhovaná na odňatie nachádza.

Po nadobudnutí účinnosti novely **rozhodnutie o odňatí nebude potrebné vydať v prípade, ak (1)** pôjde o umiestnenie signálov, stabilizačných kameňov a iných značiek na **geodetické účely**, na vstupné šachty, prečerpávacie stanice, vrty a studne, stožiare alebo iné objekty nadzemného a podzemného vedenia a **výmera jednotlivých uvedených objektov nepresiahne 25 m²** a ak ide o jednorazovú zmenu druhu pozemku **do 15 m²** a ak **(2)** pôjde o **výmeru odnímanej plochy do 500 m²** v hraniciach zastavaného územia obce podľa § 2 písm. i) zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. V týchto prípadoch vydá obvodný pozemkový úrad stanovisko k pripravovanému zámeru na poľnohospodárskej pôde na základe kópie katastrálnej mapy.

Právnické alebo fyzické osoby, ktoré žiadajú o **trvalé odňatie alebo dočasné**

Neudelenie súhlasu a výnimky po novele

Odňatie poľnohospodárskej pôdy

Náležitosti žiadosti o odňatie poľnohospodárskej pôdy

odňatie poľnohospodárskej pôdy, sú povinné k žiadosti priložiť (1) súhlas s budúciim možným použitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery a iné zámery, resp. súhlas s nepoľnohospodárskym použitím poľnohospodárskej pôdy, resp. súhlas s individuálnym návrhom nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy na konkrétny stavebný zámer alebo iný zámer, (2) projektovú dokumentáciu, (3) bilanciú skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy s návrhom na jej hospodárne využitie, osobitne na trvalé odňatie a osobitne na dočasné odňatie, ktorú vypracúva fyzická osoba, ktorá má ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa poľnohospodárskeho smeru alebo prírodovedného smeru so zameraním na pôdoznanectvo, alebo právnická osoba, ktorá takúto fyzickú osobu zamestnáva, (4) projekt spätnej rekultivácie dočasne odnímanej poľnohospodárskej pôdy s časovým harmonogramom a ekonomickým prepočtom nákladov, ktorý vypracúva fyzická osoba, ktorá má ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa poľnohospodárskeho smeru alebo prírodovedného smeru so zameraním na pôdoznanectvo, alebo právnická osoba, ktorá takúto fyzickú osobu zamestnáva, (5) základné identifikačné údaje o pozemku, ktoré obsahujú výpis z katastra nehnuteľností, kópiu katastrálnej mapy s vyznačením parciel navrhovaných na odňatie, dve vyhotovenia geometrického plánu plôch navrhovaných na odňatie a potvrdenie o bonitovanej pôdno-ekologickej jednotke, (6) vyjadrenia účastníkov konania a dotknutých orgánov štátnej správy a samosprávy, (7) právoplatné územné rozhodnutie alebo potvrdenie stavebného úradu o zlúčení územného a stavebného konania, (8) iné údaje potrebné na posúdenie nepoľnohospodárskeho zámeru na poľnohospodárskej pôde, napríklad územný plán a podobne, a (9) výpočet odvodu pre celý rozsah odňatia s výnimkou podľa § 17a zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

Rozhodnutie o odňatí poľnohospodárskej pôdy

Obvodný pozemkový úrad žiadosť o odňatie poľnohospodárskej pôdy posúdi, a ak zistí, že sú dodržané zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 12 zákona o ochrane a využívaní poľno-

hospodárskej pôdy, vydá rozhodnutie o odňatí, v ktorom (1) uvedie, na aký účel je súhlas s trvalým odňatím alebo dočasným odňatím poľnohospodárskej pôdy vydaný, ktorých parciel alebo ich častí a ktorých katastrálnych území sa týka, (2) uvedie dokumenty, na základe ktorých rozhodnutie vydal, (3) schváli projekt spätnej rekultivácie dočasne odňatej poľnohospodárskej pôdy, (4) schváli bilanciú skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy a (5) uloží podmienky na zabezpečenie ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 12 zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Rozhodnutie o trvalom odňatí a rozhodnutie o dočasnom odňatí sú platné len na odsúhlasený zámer. Rozhodnutie o dočasnom odňatí stratí platnosť uplynutím času, na ktorý bolo vydané. Strata platnosti rozhodnutia o dočasnom odňatí nie je dôvodom na vrátenie odvodu. Rozhodnutie o trvalom odňatí stratí platnosť, ak do piatich rokov od právoplatnosti rozhodnutia nebola pôda použitá na zámer uvedený v rozhodnutí o odňatí. Strata platnosti rozhodnutia o trvalom odňatí nie je dôvodom na vrátenie odvodu.

Rozhodnutie o odňatí je podkladom na vyznačenie zmeny druhu pozemku v katastri nehnuteľností na ostatnú plochu. Obvodný pozemkový úrad zašle vyhotovenie právoplatného rozhodnutia s vyhotovením geometrického plánu alebo kópie katastrálnej mapy na príslušnú správu katastra, tá plochy rozhodnutím odňaté natrvalo vyjme z evidencie poľnohospodárskej pôdy a vyznačí zmenu druhu poľnohospodárskeho pozemku na ostatnú plochu v lehote najneskôr 60 dní po prevzatí rozhodnutia. Obvodný pozemkový úrad oznamuje správe katastra aj stratu platnosti rozhodnutia o odňatí a správa katastra na základe tohto oznámenia vyznačí zmenu druhu pozemku v katastri nehnuteľností.

Ak žiadosť na odňatie poľnohospodárskej pôdy nespĺňa zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 12 zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, obvodný pozemkový úrad súhlas na jej odňatie v rozhodnutí nevydá.

Vyznačenie zmeny druhu pozemku v katastri

V úprave správnych deliktov bude po novele **správnym deliktom aj prípad**, ak právnická alebo fyzická osoba - podnikateľ vykoná zmenu poľnohospodárskeho druhu pozemku bez súhlasu obvodného pozemkového úradu.

Intertemporálne ustanovenia

V úprave prechodných ustanovení novela zakotvila, že **vlastníci** nehnuteľností, objektov a zariadení, ktoré boli k 1. máju 2004 vybudované na poľnohospodárskej pôde bez rozhodnutia o odňatí alebo príslušného povolenia, sú povinní odo dňa 1. mája 2004 **usporiadať druh pozemku v katastri** podľa § 11 a 19 zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy **do dňa 1. januára 2015**. Novela ďalej určila, že **konania začaté do účinnosti tejto novely zákona** o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy sa dokončia podľa doterajších predpisov. Ak teda bude žiadosť o trvalé alebo dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy predložená do

účinnosti novely, žiadateľ nebude povinný zaplatiť odvod za trvalé alebo dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy.

Prostredníctvom článku II novely bola s **účinnosťou odo dňa 1. júla 2008 vykonaná novelizácia zákona č. 129/1996 Z. z.** o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá v znení neskorších predpisov, na základe ktorej platí, že na vyňatie a obmedzenie lesných pozemkov z plnenia funkcie lesa **nie je potrebný súhlas** vlastníka alebo správcu lesného pozemku so zámerom podľa § 7 ods. 2 zákona o lesoch, ak ide o diaľničný stavebný pozemok. Orgán štátnej správy lesného hospodárstva **v rozhodnutí** o vyňatí alebo obmedzení využívania určí navrhovateľovi **primeranú lehotu na uzavretie dohody** o určení výšky a spôsobe poskytnutia **náhrady za obmedzenie vlastníckych práv**.

Sprievodná novela

ZMENA POPLATKOV ZA ÚKONY A KONANIE NBS

Dňa **1. júna 2008** nadobudlo účinnosť Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 8/2008 zo dňa 6. mája 2008 o poplatkoch za úkony Národnej banky Slovenska (ďalej v texte len „opatrenie NBS“ alebo len „opatrenie“), na základe ktorého sa zmenila výška poplatkov za jednotlivé druhy úkonov alebo za konanie Národnej banky Slovenska.

Predmet úpravy

Opatrenie vydala Národná banka Slovenska (ďalej v texte len „NBS“) podľa § 41 ods. 3 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Týmto opatrením sa ustanovuje **výška a sadzba poplatkov za jednotlivé druhy úkonov alebo za konanie NBS** pri dohľade nad dohliadanými subjektmi.

Spoplatnené oblasti

Výška a sadzba poplatkov za jednotlivé druhy úkonov alebo za konanie NBS pri dohľade nad dohliadanými subjektmi sú uvedené **v prílohe opatrenia**, v ktorej sú jednotlivé poplatky rozdelené **podľa oblastí**, na ktorú sa úkony alebo konanie NBS vzťahuje, pričom ide o oblasti **(1) bankovníctva, (2) kapitálového**

trhu, **(3) poisťovníctva a (4) dôchodkového sporenia**. Jednotlivé druhy úkonov alebo konanie NBS, ktoré boli spoplatnené, zahŕňajú predovšetkým **udeľovanie povolení** (napríklad povolenia na založenie banky, na vznik a činnosť správcovskej spoločnosti, na výkon činnosti sprostredkovateľa investičných služieb pre právnické osoby, na výkon poisťovacej alebo zaistovacej činnosti, na vznik a činnosť dôchodkovej správcovskej spoločnosti, na zápis do zoznamu aktuárov fyzickej osobe), **zmenu rozhodnutia, ktorým bolo povolenie udelené** (napríklad na vykonávanie iných bankových činností, na vytvorenie podielového fondu, na vznik a činnosť centrálného depozitára, na vznik a činnosť doplnkovej dôchodkovej spoločnosti), **udeľovanie súhlasov a predchádzajúcich súhlasov** (napríklad na zníženie základného imania obchodníka s cennými papiermi, ak nejde o zníženie z dôvodov straty, na schválenie zásad stavebného sporenia, na zlúčenie alebo splynutie poisťovne alebo zaistovne, na splatenie cenných papierov bez stanovenej splatnosti iných finančných

nástrojov, na zmenu štatútu dôchodkového fondu), **schvaľovanie** (napríklad burzových pravidiel, prevodu poisťného kmeňa alebo jeho časti poisťovne alebo pobočky zahraničnej zaistovne, vymenovania a odvolania likvidátora doplnkovej dôchodkovej spoločnosti a schválenie jeho odmeny), **iné úkony a konanie NBS** (napríklad registrácia zahraničného zastúpenia banky, rozklad proti prvostupňovému rozhodnutiu o žiadosti podanej fyzickou alebo právnickou osobou, zápis do registra sprostredkovateľov doplnkového dôchodkového sporenia) a **vydávanie duplikátov** tých dokladov, ktoré boli vydané NBS.

Zrušovacie ustanovenie

Opatrením NBS sa **v plnom rozsahu zrušuje opatrenie NBS č. 11/2005** zo dňa 20. decembra 2005 **v znení opatrenia NBS č. 3/2006** zo dňa 22. augusta 2006. Opatrenie NBS č. 11/2005 s účinnosťou odo dňa 1. januára 2006 ustanovilo výšku poplatkov za jednotlivé druhy úkonov NBS, podrobnosti o poplatkoch, ich vyčíslňovanie a platení. Opatrenie NBS č. 11/2005 bolo uverejnené v čiastke

44/2005 Vestníka NBS. Oznámenie NBS o vydaní opatrenia č. 11/2005 bolo zverejnené v Zbierke zákonov SR pod č. 637/2005 Z. z.. Opatrenie NBS č. 3/2006, ktorým bolo s účinnosťou odo dňa 1. septembra 2006 zmenené a doplnené opatrenie NBS č. 11/2005, bolo zverejnené v čiastke 27/2006 Vestníka NBS a oznámenie NBS o vydaní tohto opatrenia bolo v Zbierke zákonov SR publikované pod č. 503/2006 Z. z.. Opatrenie NBS č. 3/2006 ustanovilo zjednodušené pravidlá na platenie poplatkov za jednotlivé druhy úkonov NBS v nadväznosti na novelu zákona o dohľade nad finančným trhom vykonanú zákonom č. 214/2006 Z. z. a upravilo aj ustanovenia o poplatkoch súvisiacich so správcovskými spoločnosťami a podielovými fondmi.

Opatrenie NBS č. 8/2008 je uverejnené **v čiastke 15/2008 Vestníka NBS** a možno doň nazrieť vo všetkých organizačných zložkách NBS. Oznámenie NBS o vydaní tohto opatrenia bolo zverejnené **v Zbierke zákonov SR pod č. 178/2008 Z. z..**

DOHODA O NOVOM CESTNOM HRANIČNOM PRIECHODE S UKRAJINOU

Dňa **5. júla 2008** nadobudla platnosť Dohoda medzi vládou SR a Kabinetom ministrov Ukrajiny o výstavbe nového cestného hraničného priechodu Čierna Solomonovo (ďalej v texte len „Dohoda“).

Dohoda má **charakter medzivládnej dohody**. Dohoda bola podpísaná dňa 11. októbra 2007 v Bratislave a platnosť nadobudla v súlade s článkom 2 ods. 1 Dohody, teda po uplynutí 30 dní odo dňa doručenia neskoršieho písomného oznámenia jednej zo strán o splnení podmienok stanovených vnútroštátnymi právnymi predpismi pre nadobudnutie platnosti tejto dohody. Deň platnosti Dohody tak pripadol na 5. júl 2008.

Hraničné priechody

Nový cestný hraničný priechod na spoločnej slovensko-ukrajinskej štátnej hranici medzi obcami Čierna na území SR a Solomonovo na území Ukrajiny

v priestore hraničného znaku 359 bude zabezpečovať nepretržitú prevádzku na vykonávanie kontroly osobnej a nákladnej automobilovej dopravy bez obmedzenia, autobusov, chodcov a cyklistov. Na úseku štátnej hranice s Ukrajinou je **v súčasnosti v prevádzke 5 hraničných priechodov**, a to **dva cestné** (Ubl'a Malyj Bereznyj a Vyšné Nemecké Užhorod), **pre peších a cyklistov** je určený priechod Veľké Slemence Malyj Selmenci a ďalej sú to **2 železničné** priechody (Maťovské Vojkovce Pavlovo a Čierna nad Tisou Čop (Straž)).

V predmetnej bilaterálnej Dohode sa strany zaviazali zabezpečiť investičnú prípravu infraštruktúry v lehote **do 3 rokov odo dňa nadobudnutia platnosti** tejto dohody. Slovensko a Ukrajinu by mal nový cestný hraničný priechod spájať od roku 2011. Termíny vybudovania

Zabezpečenie výstavby

vania, otvorenia a zaradenia hraničného priechodu budú dohodnuté diplomatickou cestou.

Návrh Dohody schválila vláda SR svojím uznesením č. 674 zo dňa 15. augusta 2007. Oznámenie Ministerstva zahranič-

ných vecí SR týkajúce sa Dohody bolo publikované v **Zbierke zákonov SR pod č. 261/2008 Z. z.** Do textu dohody možno nazrieť na Ministerstve zahraničných vecí SR a Ministerstve dopravy, pôšt a telekomunikácií SR.

ZMENA V OBLASTI RODIČOVSKÝCH PRÍSPEVKOV

Dňa **1. septembra 2008 nadobudne účinnosť** Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 267/2008 Z. z. o ustanovení sumy rodičovského príspevku (ďalej v texte len „opatrenie MPSVaR SR“ alebo len „opatrenie“), na základe ktorého bude zvýšená suma rodičovského príspevku.

Rodičovský príspevok je štátna sociálna dávka, ktorú v zmysle zákona č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zákon“) získava oprávnená osoba. Štát prostredníctvom tejto dávky prispieva oprávnenej osobe na zabezpečovanie riadnej starostlivosti o dieťa.

Týmto opatrením Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR podľa § 4 ods. 4 zákona ustanovilo, že suma rodičovského príspevku sa zo súčasnej sumy 4 560 Sk **zvyšuje na sumu 4 780 Sk** za kalendárny mesiac.

Oprávnené osoby

Za oprávnenú osobu sa v zmysle zákona pre účely uplatnenia nároku na rodičovský príspevok považuje **(1)** rodič dieťaťa alebo **(2)** osoba, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov (ďalej v texte len „rodič“). Dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov podľa zákona je **(1)** osvojené dieťa, **(2)** dieťa, ktoré bolo zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe právoplatného rozhodnutia súdu alebo na základe právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu, **(3)** dieťa manžela, ktoré mu bolo zverené do výchovy na základe právoplatného rozhodnutia súdu a **(4)** dieťa, ktorého rodič zomrel. Ak ide o starostlivosť o **to isté dieťa**, patrí rodičovský príspevok **len jednému z rodi-**

čov, a to rodičovi určenému podľa ich dohody. Ak je v rodine **viac detí** mladších ako tri roky (resp. šesť rokov v prípade dieťaťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom alebo dieťaťa, ktoré je zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov), patrí pri starostlivosti o tieto deti rodičovský príspevok **len jednému** z rodičov, a to rodičovi určenému podľa ich dohody.

Podmienkami nároku na rodičovský príspevok sú **(1) riadna starostlivosť** rodiča aspoň o jedno dieťa do troch rokov veku dieťaťa, do šiestich rokov veku dieťaťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom alebo do šiestich rokov veku dieťaťa, ktoré je zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, najdlhšie tri roky od právoplatnosti rozhodnutia súdu o zverení dieťaťa do tejto starostlivosti, **(2) trvalý alebo prechodný pobyt oprávnenej osoby** na území SR a **(3) trvalý alebo prechodný pobyt dieťaťa** na území SR.

Podmienky nároku

Oprávnená osoba si môže uplatniť nárok na rodičovský príspevok **podaním písomnej žiadosti** na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny príslušnom podľa miesta jej trvalého alebo prechodného pobytu (ďalej v texte len „platiteľ“). Žiadosť **musí obsahovať** osobné údaje, a to meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu pobytu, rodné číslo rodiča a dieťaťa. Oprávnená osoba, ktorá si uplatňuje nárok na rodičovský príspevok, je **povinná preukázať** splnenie podmienok nároku na rodičovský príspevok a na jeho výplatu. Oprávnená osoba má zákonnú povinnosť **do ôsmich dní písomne oznámiť** platiteľovi zmeny, ktoré majú vplyv na nárok na rodičovský príspevok, na jeho výšku a na jeho výplatu.

Uplatnenie nároku

Výplata rodičovského príspevku

Platiteľ vyplatí rodičovský príspevok **za celý kalendárny mesiac**, aj keď podmienky nároku na tento príspevok boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca, a to **mesačne pozadu**, najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom oprávnená osoba splnila podmienky nároku na rodičovský príspevok.

Rodičovský príspevok sa **neposkytuje**, ak sa riadna starostlivosť o dieťa, ktorú rodič počas výkonu zárobkovej činnosti, štúdia na strednej škole alebo na vysokej škole alebo počas vzdelávania a prípravy na vstup na trh práce **zabezpečí** plnoletou fyzickou osobou alebo právnickou **osobou v školskom zariadení, ktoré je zaradené do siete škôl a školských zariadení**, a ktorému boli na dieťa **poskytnuté prostriedky zo štátneho rozpočtu alebo z výnosu dane z príjmov**. Rodičovský príspevok sa neposkytuje ani jednému rodičovi, ak jeden z nich má **nárok na materské** alebo nárok na dávku nemocenského poistenia alebo nemocenského zabezpečenia toho istého druhu v cudzine (ďalej v tex-

te len „materské“), ak zákon neustanovuje inak. V prípade, ak má rodič v období, keď sa stará o dieťa, nárok na **materské, ktorého výška v kalendárnom mesiaci je nižšia**, než je **výška rodičovského príspevku**, rodičovský príspevok sa vypláca vo výške **rozdielu** medzi rodičovským príspevkom a materským.

Nárok na rodičovský príspevok **zaniká smrťou oprávnenej osoby alebo smrťou dieťaťa**. Nárok na rodičovský príspevok za kalendárny mesiac zaniká uplynutím **jedného roka** od posledného dňa v mesiaci, za ktorý tento príspevok patril.

Suma rodičovského príspevku je každoročne ustanovená opatrením MPSVaR SR k 1. septembru príslušného kalendárneho roka tak, že sa vynásobí koeficientom, ktorým sa upravili sumy životného minima. Citovaným opatrením MPSVaR SR sa odo dňa jeho účinnosti **zrušuje doterajšie opatrenie** MPSVaR SR č. 321/2007 Z. z. o ustanovení sumy rodičovského príspevku, o ktorom sme Vás informovali **v minuloročnom júlovom** vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.

Zánik nároku na rodičovský príspevok

PODMIENKY NA UDELENIE POVOLENIA NA POSKYTOVANIE INVESTIČNÝCH SLUŽIEB

Dňa **1. júla 2008** nadobudlo účinnosť Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 12/2008 zo dňa 20. mája 2008, ktorým sa ustanovuje spôsob preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na poskytovanie investičných služieb (ďalej v texte len „opatrenie NBS“ alebo len „opatrenie“).

Účel právnej úpravy

Opatrenie vydala Národná banka Slovenska (ďalej v texte len „NBS“) podľa § 55 ods. 10 a § 56 ods. 10 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zákon o cenných papieroch“ alebo len „zákon“). **Účelom tohto opatrenia NBS je zabezpečiť vykonanie ustanovení § 55 a 56 zákona o cenných papieroch po úpravách účinných odo dňa 1. no-**

vembra 2007 a odo dňa 1. januára 2008. V oblasti udeľovania povolení na poskytovanie investičných služieb sa týmto opatrením umožňuje požiadať o udelenie povolenia podľa § 54 ods. 1 zákona o cenných papieroch a súčasne preukázať splnenie podmienok na udelenie takého povolenia tak, ako to vyplýva z úprav vykonaných v zákone o cenných papieroch s účinnosťou odo dňa 1. novembra 2007.

Opatrenie NBS ustanovuje **spôsob preukazovania** splnenia podmienok na udelenie povolenia na poskytovanie investičných služieb **podľa § 55 ods. 10 zákona o cenných papieroch**, pričom opatrenie NBS **v ustanovení § 2** pre splnenie podmienok podľa § 55 ods. 2 zákona o cenných papieroch na udelenie povolenia na poskytovanie investičných služieb podľa § 55 ods. 1 záko-

Spôsob preukazovania

na o cenných papieroch taxatívnym spôsobom určuje všetky doklady, prostredníctvom ktorých sa splnenie týchto podmienok preukazuje, a to predložením týchto dokladov NBS. Opatrenie NBS ďalej ustanovuje spôsob preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na poskytovanie investičných služieb podľa § 56 ods. 10 zákona o cenných papieroch, opatrenie NBS v tejto súvislosti na udelenie povolenia na poskytovanie investičných služieb podľa § 56 ods. 1 zákona o cenných papieroch v ustanovení § 4 taxatívnym spôsobom určuje všetky doklady, prostredníctvom ktorých sa preukazuje splnenie podmienok podľa § 56

ods. 2 zákona o cenných papieroch predložením týchto dokladov NBS.

Opatrením NBS sa v plnom rozsahu zrušuje vyhláška Ministerstva financií SR č. 42/2002 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na poskytovanie investičných služieb.

Opatrenie NBS č. 12/2008 je uverejnené v čiaske 17/2008 Vestníka NBS a možno doň nazrieť vo všetkých organizačných zložkách NBS. Oznámenie NBS o vydaní tohto opatrenia bolo zverejnené v Zbierke zákonov SR pod č. 198/2008 Z. z..

Zrušovacie ustanovenie

VLÁDA SR PRIPRAVUJE – ÚPRAVA PLATENIA ODVODOV ZA ODŇATIE POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

Odvody ako tzv. selektívna daň

Zákonom č. 219/2008 Z. z. bola vykonaná novelizácia zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „novela zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy“ alebo len „novela“). O novele prinášajúcej znovuzavedenie odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy, ktoré možno považovať za tzv. selektívnu daň, a ktorej sa návrh predmetného nariadenia vlády SR týka, Vás taktiež informujeme v tomto vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.

Na základe splnomocňovacieho ustanovenia obsiahnutého v § 27a novely zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy má byť výška odvodu a spôsob platenia odvodov podrobnejšie upravená nariadením vlády SR. Vláda SR už návrh tohto nariadenia pripravila a schválila. Odvody za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy, ktorých úhrada bude povinná odo dňa 1. januára 2009, sú v pripravenom návrhu nariadenia vlády SR už nastavené v mene euro.

V zmysle pripraveného návrhu nariadenia vlády SR by odvod mala platiť právnická alebo fyzická osoba, na žiadosť ktorej sa rozhodlo o odňatí poľnohospodárskej pôdy, a taktiež právnická alebo fyzická osoba, ktorá zabrala poľnohospodársku pôdu bez rozhodnutia o odňatí poľnohospodárskej pôdy. Výška odvodu za trvalé odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy by mala závisieť od jej zaradenia podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do 1. až 4. skupiny. Pri pôde zaradenej do 1. skupiny by mal odvod predstavovať sumu 15 eur (451,89 Sk) za štvorcový meter (ďalej v texte len „m²“), pri pôde zaradenej do 2. skupiny 12 eur (361,51 Sk) za m². Z hľadiska kvality za horšie pôdy spadajúce do 3. skupiny by mal byť odvod stanovený v sume 9 eur (271,13 Sk) za m² a pri pôde zaradenej do 4. skupiny by mal odvod predstavovať sumu 6 eur (180,76 Sk) za m². V prípade dočasného odňatia poľnohospodárskej pôdy v 1. až 4. bonitnej skupine by mal byť odvod jednotný, a to vo výške 1 euro (30,126 Sk) za m².

Odvody by sa mali uhrádzať bezhotovostným prevodom z účtu platiteľa alebo poštovou poukážkou. Za deň platby odvodu by sa mal považovať

Výška odvodov podľa bonity a rozlohy

Spôsob platenia odvodov

deň, keď poukázaná suma bola pripísaná v prospech účtu orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy. **Odvod za trvalé odňatie** poľnohospodárskej pôdy by sa mal platiť jednorazovo a mal by byť splatný do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy. **Odvod za dočasné odňatie** poľnohospodárskej pôdy by sa mal platiť jednorazovo na celý čas trvania, za každý, aj začatý, rok trvania dočasného odňatia poľnohospodárskej pôdy a mal by byť splatný do 30 dní odo dňa

nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy o dočasnom odňatí poľnohospodárskej pôdy. **Odvod za neoprávnený záber** poľnohospodárskej pôdy by sa mal platiť jednorazovo a mal by byť splatný do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy o usporiadaní druhu pozemku.

Účinnosť **nariadenia vlády SR** sa vo väzbe na novelu zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy **navrhuje odo dňa 1. januára 2009.**

ULC ČARNOGURSKÝ LAW FIRM

Bratislava - Slovensko Tvarožkova 5, P.O.BOX 21 814 99 Bratislava, Slovensko Tel.: +421-2-5720 1717 Fax: +421-2-5720 1777 Skype: ulcbratislava E-mail: office@ulclegal.com	Brescia - Taliansko Via Val Giudicarie 4 251 23 Brescia, Taliansko Tel.: +39-030-221 932 33 Fax: +39-030-221 932 02 Skype: ulcbrescia E-mail: brescia@ulclegal.com
---	---

Kyjev - Ukrajina
172 Gorkogo St., Suite 1316
031 50 Kyjev, Ukrajina
Tel.: +38-044-521 21 10
Fax: +38-044-529 17 32
Skype: ulckyiv
E-mail: kyiv@ulclegal.com

www.ulclegal.com

Informácie uvedené v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeniach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď je bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, advokátska kancelária ULC Čarnogurský nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti ULC Čarnogurský s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese simunkova@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, Mgr. Martinu Šimunkovú: simunkova@ulclegal.com.

© ULC Čarnogurský, 2008